

VI.

Højtideligheder, Prisopgaver.

Foruden de to reglementerede Fester holdtes i dette Aar tvende ekstraordinære Universitetsfester, en Sorgefest over højsalig Kong Frederik VI, som fandt Sted paa selve den hedengangne Konges Fødselsdag den 28de Januar, og en Glædesfest i Anledning af Deres Majestæter Kong Christian VIII's og Dronning Caroline Amalies Kroning, der afholdtes den 6te Juli. Den sædvanlige Fest i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag holdtes denne Gang den 25de Septbr., og Festen til Erindring om Reformationens Indførelse i Fædrelandet samt i Anledning af Rectorskiftet den 12te Novbr.

I. Sorgefesten over Kong Frederik VI.

Denne Fest, hvortil var indbudet ved et af Statsraad Ohlenschläger forfattet „Mindedigt over Kong Frederik den Sjette“, blev afholdt om Aftenen Kl. 7. Solennitetsalen var festlig oplyst med Lamper og 12 med Sort overtrukne Kandelabrer, ligesom baade Talerstolen og den kongelige Stol samt Indgangene til Salen vare dekorerede med Sort. Nedenstaaende skønne Kantate af Professor Heiberg med Musik af Professor Benze blev udført af det kongelige Kapel og Studerende ved Universitetet. Mellem Kantatens første og anden Afdeling holdtes Festsalen paa Dansk af Universitetets Rektor, Statsraad Bang. Festen beæredes med Deres kongelige Højheders Kronprindsens og Prinds Frederik Ferdinands samt Deres Durchlauchtigheders Hertug Carl af Glücksburgs og Landgreve Vilhelm af Hessens Nærværelse, hvilke ved Indtrædelsen bleve modtagne af Rektor og de fire Dekani.

Kantate.

I.

Se dine Søner forsamles paany,
Pallas Athene!
Her hvor dit Hus under Skjoldungegrene
Finder sit Ly!
— — O ti, du Røst fra Gladens Dage!
Dit Ekko vender smertende tilbage —
Hos hedengangne Fædre Kongen boer!
Hans Fødselsfest, hvortil vort Jubelkor
Beredte sig, som i de spundne Dage,
Seer Harpen omhangt med et Sorgeslor
Dg Glæden afløst af den bittere Klage.

Lil Roeskild har de Kong Fredrik bragt,
Han lagdes i Gravkapellet;
Der hviler Kongen i Kroningsdragt,
Med Sceptret i Døden faldet,
Tungsin dig smiler den gamle Stad,

Det sukker i Trærnes visne Blad,
Det klager i Hvoarsvaldet.
Dg Suk og Klage fra hver en Braa
Gjenlyder paa Danmarks Vange:
Det sukker hvor danske Hjerter slaae,
Det klager i Skjaldenes Sange;
Den gode Konge forlod sit Folk,
Hans Blik ej længer er Hjertets Tolk,
Han sover Sønnen den lange.
Vor tabte Fader! vor døde Ven!
D kunde Du hist fornemme,
At Danmarks Kvinder og Danmarks Mand
Vil aldrig Dit Værd forglemme,
D kunde Dit Folk sit Hjertes Gjeld
Betale Dig end med et ømt Farvel!
D kunde Du høre vor Stemme!

Der var ej Tid til Afsked, Kongen gik
Indtil sin sidste Dag med oprejst Pande;

Dg Djet, som kun sparsom Slummer fik,
 End vaaged over Rigets spredte Lande,
 Men useet kæmpede hans Kraft med Døden,
 Den ellers Ubetvungne modstod fast;
 Men Natten kom og gik, og Morgenrøden
 Brød frem, og af! et sjælfuldt Dje brast!

Konge Du var og med Kronen
 Førte Du Herskerens Stab,
 Menneffe var Du paa Thronen,
 Var Borger og Danst til Din Grav.
 Gader, ej blot for det Hele,
 Nej, men for Hver;
 I hans Bekymring at bele
 Du stod ham nær.

Tusinder færdes i Livet,
 Hver med sit Maal kun i Hu;
 Hvem af dem alle blev givet
 At føle med Andre som Du?
 Verden den Arme forlader,
 Her var hans Trøst;
 Kongen som Ven og som Gader
 Fornam hans Røst.

Hvo har vel seet Dig i Djet,
 Hvo har Din Tale vel hørt,
 Uden at hæves' naar, højet,
 Han blev af Din Mildhed berørt?
 Al i den lukkede Kiste
 Lier Din Mund;
 Djet er slukt som os viste
 Dit Hjertes Grund.

Men selv Du staer bag Paradisets Høje;
 Det toner, efter let afkastet Byrde:

Talens Indhold drejede sig om den afdøde Konges Virksomhed for Universitetet, for Videnskab og Kunst, idet Taleren gjenkaldte i Erindringen de vigtigste Bidner paa Sjette Frederiks Afgøelse for Videnskaberne, og korteligen søgte at vise Betydningen af de Bærker hvorved han i sin hele lange Regjeringsstid befordrede disse, og som ere fuldkommen tilstrækkelige til at „hævde ham en Rang blandt de Tyrster ved hvis Grav Muserne fælde oprigtige Taarer.“

Han begyndte med at omtale et af de første og vigtigste af hine Bærker, den ny Universitetsfundats, som vel nu efter et halvt Aarhundredes Forløb kunde trænge til at afløses af en fuldkomnere, men som ikke desto mindre for hin Tid var af største Betydning. Ved den bleve tillige langt flere Lærere ansatte ved Universitetet og bedre Løn tillagt dem, navnlig den hidtil gængse Uskik afskaffet, at Professorerne ofte i en Række af Aar vare udnævnte og tjente uden Løn, inden de kunde rykke ind i et vakant Numer og Gage. Skjønt en væsentlig, var dette ikke den eneste Foranstaltning hvorved der blev draget Omhu for Professorernes videnskabelige Virksomhed: ikke længe efter bleve de rige Skatte i det store kongelige Bibliothek aabnede

„Kom Did du gode Hyrde,
 og hvil Dig efter Dagens travle Nøje!
 I Uskylds Aand Du levet har og handlet,
 Derfor skal Kronen ej Din Tæse tynge,
 Men til en Krands forvandlet,
 Den luftig paa Din hvide Lok skal gynge.“

Blandt fromme Konger finder Du Dit Sæde;
 og han som hersked over Harpens Tone
 Før han bar Herskerkrone,
 Sin Velkomstsang for Skjoldungen vil
 kvæde,
 Paulunet vinker Dig med Sejrens Fane,
 Imens Dit elskte Folk igjennem Taarer
 Din Salighed tør ane,
 og bede Herren, at Din Sjæl han faarer:

Du som Hjertet vejer,
 Dig til Offer bragt,
 Skjænk ham Livet Sejer
 Over Dødens Magt!
 Hør en trofast Brimmel
 Sende Dig sin Bøn:
 Skjænk ham i Din Himmel
 Kongehjertets Løn!

II.

Danmarks Fredrik! ved Din Sarkofag
 Danmarks Muser gradende sig høje,
 Mens ved Fremtids Spire beres Dje
 Dvæle tør med Haabets Velbehag,
 Herren gav, men Herren tog tillige,
 Dog han gav igjen med naadig Haand:
 Christian, som har arvet Fredriks Rige,
 Arving blev til Skjoldungstammens Aand.

for dem som for alle Andre. Ogsaa hos de Studerende maatte dette have gavnlige Indflydelse til at vække den videnskabelige Aand, hvortil endvidere den Bestemmelse vistnok ikke lidet bidrog, at der aarlig skulde udsættes Prisopgaver for de Studerende, og ikke mindre den Gavnildhed hvormed der bevilgedes dem Understøttelser til videnskabelige Udenlandsrejser. Taleren berørte, hvor faa Lænker der under Frederik VI bleve lagte paa Pressfriheden, hvorledes nylig et andet Vaand var bleven løst, der længe havde bidraget til at indskrænke Tankens fri Yttring, idet det latinske Sprog nu for det meste var vejet for det danske, hvilket for første Gang ved nærværende Lejlighed blev brugt til at tolke Sørgens Tølelser. Den nøje Forbindelse mellem Skolerne og Universitetet førte dernæst til at betragte de vigtige og væsentlige Reforme af hine, deres Hentlæggelse under en særskilt og med Universitetet fælles Overbestyrelse, Forbedringen af Lærernes Lønning, Indretningen af en egen Embedsexamen for disse, endelig den vigtige Forbedring af den Indtrædelsen ved Universitetet betingende Examen Artium. Taleren omtalte det skønne Forhold som havde fundet Sted mellem Kongen og Musernes Sønnen, hvorledes han med Kjærlighed havde modtaget Yttringer af deres inderlige Hengivenhed, hvorledes den Tillid Kongen havde vist de danske Studenter, og som disse ingensinde havde sveget, havde forebygget hos os, hvad man saa ofte havde seet i fremmede Lande, hvor Studenterne havde sat sig i et fiendtligt Forhold til Forsterne og nødt disse til at gribe til strenge Forholdsregler; Frederik VI havde især vist Studenterne sin Tillid ved at kalde dem til Vaaben, en Opfordring de med Glæde havde adlydt; Livkorpsets Vedbliven som særskilt Korps vilde især i Tilfælde af en almindelig Værnepligt være gavnlige og smukke; for de fattige Studenter var draget Omhu ved en hensigtsmæssigere Indretning af Stipendievæsenet. Hvorledes de forskjellige Fakultetsstudier alle havde følt gavnlige Virkninger af Kongens Styrelse, blev i korte Træk skildret. For de theologiske Studier havde Pastorsseminariets Oprettelse været en væsentlig Forbedring, for Lovkyndighedens Forordningen af 26de Jan. 1821, hvilken Forordnings yderligere Forbedring, der længe havde været forberedt, ikkun Døden havde hindret Kongen i at fuldføre. De lægevidenskabelige Studier havde ved det kirurgiske Akademi's Oprettelse i Begyndelsen af den omhandlede Periode modtaget en saare væsentlig Forbedring, og da senere Akademiet's Bestaaen som særskilt Læreanstalt maatte ansees som skadelig, vare ogsaa de første vigtige Skridt til dens Forening med Universitetet bleve foretagne. Men fremfor Alt havde Naturvidenskaberne vundet under Kongens Regjering: ny Lærestole vare oprettede, Samlinger anlagte og udvidede, den botaniske Have skænket Universitetet, endelig den polytekniske Læreanstalt oprettet og sat i nær Forbindelse med Universitetet, og derved Naturvidenskabernes Fremme og gavnlige Indflydelse paa Kunster og Næringsbrug befordret og sikret. Til Slutning omtaltes den ny Universitetsbygning, der efter dens Udelæggelse af de fiendtlige Flammer havde rejst sig langt herligere end nogen- sinde før.

Men ikke til Universitetets Mure alene havde Kongen indskrænket sin Omhu for Videnskaberne; ogsaa udenfor disse findes mange og herlige Vidnesbyrd derom: lærde Selskaber vare stiftede under hans Beskyttelse og Hjælp, videnskabelige Værker understøttede og Hjælp og Opmuntring ydede deres Forfattere. Af selvstændige Stiftelser som skuldes Frederik VI, fremhævede Taleren, foruden den polytekniske Læreanstalt: den militære Højskole, det norske Universitet og Sørø Akademi's Restauration.

Talen endte med Bønner for D. M. Kongen og Dronningen samt Enkedronningen, det øvrige kongelige Hus, Universitetet og Fædrelandet.

II. Fæsten i Aaledning af Kroningen.

Denne Fæst, hvortil var indbudt ved et af Professor Dr. Madvig forfattet dansk Program: „Blik paa Oldtidens Statsforfatninger, med Hensyn til Udviklingen af Monarkiet og en omfattende Statsorganisme“, 24 S. fol., behagede Hs. Maj. Kongen at bære med sin allerhøjeste Nærværelse, ledsaget H. K. H. Kronprindsen, ligesom en talrig Mængde Embedsmænd og Videnskabsmænd udenfor Universitetet, og næsten alle udenlandske Deltagere i den just stedfindende Forsamling af skandinaviske Naturforskere havde indfundet sig som Tilhørere. Efterat Universitetets Rector Statsraad Bang havde, ligeledes paa Dansk, holdt nedenstaaende Fæsttale (der ikke egner sig til Uddrag, og derfor aftrykkes in extenso), fremtraadte de 4 Dekani eller Prodekani, Professorerne Clausen, Scheel, Eschricht og Sibbern, og kærede og proklamerede ved latinske Taler dem der ved de nylig afholdte Disputationer eller indsendte Afhandlinger havde erhvervet akademiske Grader, saavel som 3 ældre Promovendi, hvorefter Pastor Stenersen-Gad, som var kæreret til Doktor i Theologien, paa Latin fremsøgte Taksigelse i sit eget og de øvrige Promoveredes Navn. Før og efter Talerne samt mellem Promotionerne udførte de Studerende og det kongl. Kapel nedenstaaende, ligeledes af Etatsraad Bang forfattede, Kantate, hvortil Professor Bøpse havde sat Musik.

Rectors Tale.

Atter samles vi her efter saa Maaneders Forløb; Sorgens Toner ere forstummede, dens Farver dække ej længer Kongesædets Purpur. Vel er ikke med disse Mindet aflagt om vor elskede hedengangne Drot; men i Haabets uvisnelige Grønt, som allerede dengang spirede bag Sorgens Tæppe, sletter Glæden idag sine duftende Knopper, sine spraglede Blommer, pryder dermed Væggene i Musernes Haller og dækker de smertelige Minder i deres Sønners Hjerter. Et fjerdedel Aarhundredes ægtefædelige Samliv stattede for kort Tid siden Sølvkrandsen om de kongelige Tinder, et mange Aarhundreder gammelt Nige dækkede nys de Samme med sine gyldne Kroner paa samme Dag der skjænkede Livet til Danmarks ædleste Dronning; rundt om paa dette Niges Sletter og Strande, paa dens Sunde og Bølger lode jublende Toner, og vist interessedes skulle de finde varmere Gjenklang end i dette Musernes Tempel.

Men er det da saa glædeligt at staa ved Graven af en Række lykkeligen henlevede Aar? er det da saa heldigt et Lod at bære en tung Krone paa sin Tøse? Ja vel! naar glade Erindringer aabne Gravens Dække for hine, naar dennes Byrde lettes ved Folkets ufrømtede Kjærlighed, da er der Grund til at bringe Lykonfælinger, da stige de med Rette fra Hytten som fra Paladset, da blive de hørte af Kongernes Rønge, enten saa kun et Blik mod Himlen er det hvormed Hjertet tolker sine Følelser, eller disse gjenlyde fra Læberne, gjengives paa skrevne eller prentede Blade, enten de hæve sig med Sangens festlige Toner eller de udbrede sig fra Talerstolen i Christi Tæmpler, som i Musernes Haller; — og overalt, i det enlige Hjem, som i de fyldte Sale, knytter sig det samme Haab til Dagens Højtid, de samme hjertelige Ønsker.

Dg dette Haab, disse Dnffer er det jeg her skal frembære for Herrens Salvede, hvem Muserne for saa Djeblikke siden under Sangens festlige Toner rakte sin uvisnelige Krands, for ham som med de gladede Følelser træder ind i Musernes Haller; thi der søgte, der fandt hans Land et Hjem, som Kronens Glands ej har gjort ham mindre kjær, dens Byrde aldrig vil faae ham til at forlade.

Dg er det ikke derfor, er det ikke fordi Kronen nys blev rakt en Fyrste i hvem Videnskaberne tidlig fandt en trofast Dyrker, en gavmild Beskytter, er det ikke derfor, at vi her inden disse Mure finde en dobbelt Glæde, derfor, at vort Haab tør støtte sig paa fastere Grund end nogenfinde før?

Ja! derfor er det at vi, der samle os om Musernes Alter til et fælles Maal, vi der med Glæde offre hver vort Livs Stund for at befæste dets Grundvold, for at hæve dets Glands, at vi aldrig tør tvivle om, at vor redelige Stræben til dette Djemed, at vor kraftige Virken i denne Retning vil nogenfinde savne den kongelige Understøttelse, vil nogenfinde undrages det kongelige Bifald, at vi aldrig tør tvivle om, at jo Visdom vil lede den gavmilde Haand, vil aabne de loyprisende Læber.

Ja! derom ere vi ikke mindre overbeviste, end om det hellige Løfte Christian den Ottende i dette Djeblik nedlægger paa sit Hjertes Alter, det, ligesaa lidt at ville svigte disse Forhaabninger, som enhver anden hvormed det danske Folk hilfede denne højtidelige Fest.

Alle stræbe vi, Eldre og Yngre, inden disse Mure til et fælles Maal, og skulde her iblandt os være Nogen som ej kjender det, da læse han hvad Sorgens Tæppe ikke længer skjuler, læse det gyldne Sprog paa denne Talerstol. Sandheden er vort Maal, Aandens Lys leder os did, ved dens Kræfter stræbe vi at naae det; men lange og besværlige ere Vejene did, at gennemvandre dem alle er for det enkelte Menneffe en Umulighed. Held ham, hvis han paa en kommer Maalet nærmest, dobbelt Held! hvis han paa denne er istand til ganske at naae det! Er det end Aandens Lys der leder ham overalt, det er ej dens Kræfter der ene ere istand til at beskytte, til at nære det; ved den Almægtiges Bistand virker Regjeringen til at udføre dette Hverv; den maa sørge for, at paa alle de Veje som føre did, Intet hindrer Aandens stadige Fremadskriden, at denne paa hver især ved de bedste, de kraftigste Midler befordres. Hvorledes dette under sjette Frederiks lange Regjering er skeet, derom vidnede, sidst vi her vare samlede, de mange af hans Gjeringer mine Læber fra dette samme Sted troligen stræbte at gjengive; hvorledes vi haabe det vil skee, derved burde vel vor Tanke idag nærmest dvæle, derom min Tale fornemmelig dreje sig.

Neppe vil Nogen undre sig over, hvis jeg med Ungstelse tænkte paa atter at fremtræde her; jeg vilde saa gjerne gjengive Alles Forhaabninger, saa gjerne frembære Alles Dnffer! Mangen Aften saae mig fordybet i Tanken herpaa, men ingenfinde sølte jeg Vanskelighederne saa dybt som hin Dag da jeg havde været Vidne til den højtidelige Fest, da jeg havde seet Kronen paa den kongelige Tisse, havde hørt de højtidsfulde Ord hvormed Herrens Diener salvede den kongelige Pande. Jeg vandrede ud i den dunkle Skov; Nattens Stilhed omgav de ranke Bøge, under hvis fleggefulde Kroner Danmarks fjerde Christian saa ofte havde udhvilet sig efter Dagens Møje, saa ofte havde glædet sig ved den herlige Borg der nu hævede sine gyldne Spir højt over Træernes Toppe; jeg hvilte mig paa det haarde Stensæde hvorfra han for Sekler siden havde ledet dets Bygning, og da Sølvklangens af Midnats-

Klokkens sidste Slag rungede hen over den blanke Sø, malede sig for mit Dje — om vaagende eller sovende, ved jeg ikke — malede sig et Billede, der ligesaa tydeligt, som dengang, endnu lever i min Erindring, og som jeg vilde ønske at kunne gengive ligesaa skjønt som det fremstillede sig for mine Blikke.

Dg om jeg kunde, — er det passende her paa dette Sted, ved denne festlige Anledning, i denne hæderlige Forsamling at aabne Døren for min Phantasi's brogede Billeder? Dg hvorfor ikke, naar jeg paa anden Maade ej har været istand til at opfylde mit Hverv? Forjæves har jeg stræbt efter at fortrænge det, atter og atter vendte Billedet tilbage, og det staaer saa levende for mig i dette Djeblik, det trænger enhver anden Tanke saa langt tilbage, at jeg maa lade min Læbe gengive det, selv hvor lidet fyldestgjørende Kopien end bliver, selv hvorvidt det i Manges Dine fjerner sig fra den sædvanlige Vej.

Jeg stod, saa forekom det mig, paa dette Sted, saaledes som nu, en Forsamling, som denne, omgav mig; men det var ikke blot Danmarks nysvalvede Konge som sad ligeoverfor mig, ved hans Side saae jeg ogsaa Danmarks huldsalige Dronning, og midt i Salen stod en Række af Ungmøer, og jeg syntes at gjenkende dem i hvis Tempel jeg fremtraadte, i hvis Navn jeg skulde bringe Kongeparret de varmeste Løf-ønskninger; kun i saa Djeblikke havde jeg tavs betragtet dette Syn, da Gulvet aabnede sig, og en høj fyldig Kvinde hævede sig op i Musernes Midte: „Hil Dig, Danmarks „Konge!“ saa lød Stemmen stærk og klar fra hendes Bryst; „mig være det tilladt „først af Alle at byde Dig velkommen her, mig, som Du fremfor Alle plejede med „den hjærligste Omhu inden Dit Paladses Mure; mig vil Haabet ej skuffe, Haabet, „at min Fremtid under Dit Scepter vil blive ligesaa skjønt, som min Fortid ved Din „højstelige Arne. Du vil ved Dit Kongebud aabne Vejen overalt for min græn- „skende Land, mit spejdende Dje, mine rastløse Hænder; i Klippens malmrige Svælg, „som i Blomstens duftige Bæger, i den døde Masse, som i den levende Brimmel, „der fylder Havet og Luften, der udbreder sig paa Jordens Dverflade, skuler sig i „dens Dybder, i Atomernes tallose Hær, i Livets og Elementernes uendelige Værk- „steder, overalt vil Du lede mig nærmere til Maalet; jeg fæster ikke alene mine Bønner „og Ønsker til Dannekongens guldne Krone, som i Sæler er gaaet fra Jøse til Jøse „gjennem Skjoldungernes Ut; men jeg fletter dem ind i den Krands hvortil Din „egen Daad gjorde Dig værdig, den Krands hvis Grene ere skaarne af mine Træer, „hvis Blomster ere tagne af min Jordbund; det er denne Krands som jeg rækker „Dig, Naturvidenskabens kongelige Dyrker! Hertil knytter jeg de helligste Løfter: „virk skal jeg ej blot til Dit Navns Forherligelse i Videnskabens Aarbøger, Konnen „for Din tidlige Kjærlighed til mig, for Din stadige Hengivenhed, finde Du ogsaa i „Dit eget Riges Flor, hvortil Du ved at hædre mig kraftigen kan bidrage. Den „Opmuntring, den Beskyttelse, den Understøttelse Du yder mig inden Musernes Æne- „mærker, er et Frøkor som vil bære tusinde Fold naar det nedlægges i Danmarks „Sletter og Strande; dets fulde Ar vil engang give Næring til Tenen og Spolen, „til Plougen og Hamren, til Fiskerens Garn og Kjøbmandens Snekke, og styre Værgen „sikkrere i Krigerens Haand!“

„Dg ligesom Du, Danmarks ælskede Drot!“ gjenlød fra Klis Læber, „ligesom „Du stræber at bevare det hvori jeg aander, det hvorved jeg virker, bevare det uskadt, „enten det præges paa den haarde Sten, eller i det bløde Ler, enten det gemmes

„paa Pergamentets støvede Muller, eller blander sig i Farverne paa Lærred og Kalk
„saaledes skal jeg bringe Dit Navn til de kommende Slægter, bevare Din Aand i de
„fjerneste Sekler.“

„Og Din Omhu for os Alle, Din Beskyttelse“, gjentog hele Musernes Kor,
„skulle vi rigeligen lønne med Glædens Krands, ikke med dem der falme i samme
„Djeblik de synes at prange med den skønneste Farve, ikke med dem hvis hentørrede
„Blade virke støvende paa Aanden, fortærende paa Legemets Kræfter; nej! uvisnelige
„ere Blomsterne vi flette i Glædens Krands, hvormed vi omslynge Din Throne,
„deres kvægende Duft udbreder sig over Hvilens Stund, og stærkere og modigere gaaer
„Du Arbejdstimen imøde!“

Nepe gjenløde de sidste Toner af deres Stemme, nepe havde de Alle stillet sig
om Thronen, før Døren hithenne aabnede sig og Retfærdighedsgudinden gennem den
nærmede sig til Kongesædet. „Dver et halvt Aarhundrede,“ saa talte hun, „levede jeg
„trngt under sjette Frederiks Scepter. Saavidt hans Dje naaede, hans Dre kunde
„fornemme, tillod han aldrig, at noget Baand blev mig paalagt; jeg havde den varmeste
„Beskytter paa det Sted hvorfra alle hans Gjerninger udgik, i hans Hjerte. Jeg saae
„det briste; men jeg frygtede ikke for min Fremtid; jeg haabede, at Dannerfolket, der
„saalænge var blevet vant til at leve med mig, at føle sig lykkelig ved mig, ikke, fordi
„Frederik havde nedlagt sin jordiske Krone, vilde komme til at føle mit Savn. Ja,
„Danmarks Drot! Du som kort efter Din Thronbestigelse ilede med at fuldføre den
„Hedengangnes Værk, at ordne Tjenesten for mine Dyrkere i dette Tempel, Du vil
„ikke unddrage disse Din Naade, Din Omsorg, Du vil aldrig lade mig komme til
„at begræde min hedengangne Beskytter; mig vil Du følge i det Smaa, som i det
„Store, mit Bud vil Du lyde uden Persons Anseelse, enten Du benaader eller straffer.
„I dette Haab nærmer jeg mig med alle de Gaver jeg formaaer at bringe. Du
„ved, at intetsteds findes saa mægtige Viller til Thronens Grundvold, som inden mine
„Enemærker. Se! jeg kommer med disse, kommer for at støtte Din Throne som
„sjette Frederiks, og de Manges der før Dig herskede over Danmarks Rige og i
„Dannerfolkets Hjerte. Men jeg kommer med en Gave endnu; jeg vil slutte mig til
„den Kreds der nys hilfede Dig fra dette Sted, den Kreds der nu omslynge Din
„Throne med de ædlere Glæders uvisnelige Krands. Ogsaa min Blomst vil jeg heri
„indflette, ogsaa den kan i sit Bøger gemme Dit Minde i kommende Sekler, naar
„Du længst har forladt denne Klodes Herlighed; men ogsaa paa Din Vandring her-
„nede vil den udfolde sine Blade med den herligste Pragt. De Saliges Boliger er
„dens Hjemstavn, dog mangt et Skud naaer til vor Klode; Held den Lykkelige i
„hvis Hjerte den fæster sin Rod! mig er det som der nedlægger Spiren, mig som
„daglig plejer den. Denne Blomst skal jeg plante i Dit Hjerte, dens Duft skal dylse
„Dig i rolig Slummer efter Dagens Besvær, og naar Du med styrket Legeme og
„luttret Aand vender tilbage til et Hverd hvis Glæds sjelden opvejer dets Byrde,
„da skal min Blomst kraftig hjælpe Dig til at bære den, og naar Du seer Din
„Stræben efter at virke til Fædrelandets Held miskjendt der hvor Du mindst ventede det,
„lønnet med bitter Død af dem der engang varmest talte Din Sag, da skal Du i den
„Blomst jeg nu rækker Dig, finde Balsom for Dit saarede Hjerte, Styrke for Din
„krænkede Sjæl. Dog, det gjøres ikke nødigt at jeg nævner Dig dens Navn. Du
„maa jo kjende den, kjende den salige Følelse af at have opfyldt ethvert af mine Bud;

„det er denne Blomst jeg stletter i Din Glædes Krands, medens jeg stiller mig hen
„ved Din Side som Thronens stærkeste Forsvarer.“

Men Døren aabnede sig hist, og med lette Fjed ilede hen til Thronen en blom-
strende No med en Skaal i sin højre Haand. „Kun liden Glæde vilde Musernes
„Kor bringe Eder,“ saa tiltalte hun Kongeparret, „og selv den sidste Blomst der
„blev stlettet i deres Krands vilde ikke altid være istand til kvæge Eder, hvis ikke jeg
„tillige af denne Skaal rakte Eder et af Livets uundværligste Goder. Den modtage
„I her med alle de Skatte den indeholder, Skatte der ej kunne kjøbes for Alverdens
„Guld, Skatte som Hjertets varmeste Bonner, Djets hedeste Laarer saa tidt forgjæves
„stræbe at naae, og som ingenfinde ved Kongebud kunne skaffes tilveje. Se! her ligge
„disse rene Diamanter, af hvis Straaler Sundheden laaner sin Glæde, Livet indfuger
„sin Styrke og sin Varighed; se! her ere de, Lægedommens og Lindringens kostelige
„Udelsene, ved hvis Tryllemagt Smertter vige, tabte Kræfter vende tilbage, den be-
„gyndende Udelæggelse standses; modtager dem, Danmarks elskede Kongepar! modtager
„dem af mine Hænder, bevarer dem vel og unddrager aldrig Eders Naade fra deres
„Bærstedet! Der var meget at gjøre, mangen Hindring at rydde af Vejen, mangt
„et Baand at knytte, Hindringer som Dit kongelige Ord tildels har fjernet, Baand
„som det allerede har knyttet fastere. Gerne opslug jeg mit Tempel inden Danmarks
„Grændser, gjerne udfogte jeg blandt Dannerfolket mine Dyrkere; thi Vejen til min
„Helligdom, den rene, sande Erfaringsvej forlode de sjelden for at søge andetsteds
„hvad der alene kan findes; og jeg er overbevist om, at intetsteds vilde jeg kunne
„bygge mit Tempel fastere Mure, hvælve det en stærkere Kuppel, end her; men dertil
„fordres ogsaa Dit klare Blik i Videnskabens Nige, og hvad der endnu staaer tilbage af
„de mange Hindringer for Bygningens Fremme, dem vil Du hæve, og hæve inden søje
„Tid; thi det lærte Erfaring mig i den korte Stund jeg hilfede Dig som Konge,
„Du har vidst at skatte, at følge de Ord hvormed min Barndoms første Dyrker
„aabnede sin gennem Aarhundreder uigjenkaldede Lære: „kort er Livet, Kunsten lang.“
„Ja, ej blot den Kunst hvorved Lindring og Lægedom skaffes den lidende Menneffe-
„slægt, men ogsaa den hvorved Lykke og Velsignelse beredes et helt tillidsfuldt Folk.“

Dg hun taug, satte Skaalen for Thronens Fodder, og stillede sig i Kredsen der
omgav den. Da lode melodiske Toner under Loftets Hvalving, og omgivet af en
blændende Glæde nedsvævede fra oven et kvindeligt Bæsen, hvis guddommelige Op-
hav tydelig udtalte sig i det forklarede Udsyn; frit bølgede Lokkerne ned over det
simple hvide Klædebon, der foldede sig om den ranke Skabning. Hun stillede sig foran
Kongesædet, og med en Stemme som trængte dybt til Hjertet, udraabte hun sit:
„Hil være Eder Danmarks ædle Kongepar!“ „Se!“ vedblev hun, „Alle i den Kreds
„der nys stillede sig omkring Eder, Alle nærmede sig med de glædeste Forhaabninger; —
„mine ere ikke mindre; de herligste Gaver nedlagde de for Eders Fodder; — mine ere
„ikke ringere. Som jeg her staaer, saaledes udgik jeg fra den Ualmægtiges Haand;
„aldrig modtog Menneffeslægten et herligere Bevis paa hans Kjærlighed, og dog er
„ingen af hans Gaver saaledes bleven misbrugt. Som jeg staaer her, var jeg ikke
„til alle Tider, er jeg ikke endnu paa alle Steder. Uforskyldt kan Menneffet nedstyrte
„i Ulykkens Svælg, i et ubevogtet Djævelik borttrives af Fristelsernes Strøm. Mig
„blev det givet at skjænke ham Mod og Kraft til at væbne sig mod disse, til at bære
„hines Byrde, til at erkjende, til at angre, til at affone sin Brøde; denne Magt ligger

„i min Lære, dog kun naar den udgaar fra Hjertet, naar den trænger dybt ind i
 „Hjertet, naar den udtales med Ord som hans, ledsages af et Exempel som hans,
 „hans der bragte mig hid fra sin Faders himmelske Boliger, hans hvis Liv og Død
 „var et Offer for Jordklodens Millioner; — men hvorledes blev jeg ikke ofte ved
 „Mennesket forvandlet til Menneskets Rædsel? Vel vover man ikke nu paa at give
 „mig Sværdet i den ene Haand og Falken i den anden, og i mit Navn udbrede
 „Skæck og Udelæggelse fra Hytten til Paladset; vel vover man ikke i mit Navn at
 „lægge Folkeslag i Lænker eller nedstyrte Throner i Grus; men knusende Ord og truende
 „Toner lægger man endnu ofte paa mine Læber, vil man endnu ofte udtoinge af mit
 „Bryst — af mit Bryst som ingen anden Jøelse har end Kjærlighed, paa mine
 „Læber som kun aabne sig for at udtale denne. Vel fordres ikke her, at Knæ skulle
 „bøjes for det jordiske Tant og Glitter hvormed man andetsteds omgiver mig, at
 „Brøden skal affones ved unaturlig Tvang eller smertelige Pinsler, som i mit Navn
 „blive paalagte; men vel er der endnu i dette Aarhundrede dem der forlange, at
 „man skal knæle mindre dybt for min Læres Aand, end for dens Bogstav, ja ikke
 „blot for dette, men ogsaa for mange af dem hvormed Menneskets Kløgt eller Hov-
 „mod, Uforstand eller Herkesføge vanhelliger mine Læber. Er det derfor et Under,“ saa
 vedblev hun, og dybt prægede hendes Tale, hendes Stemme sig i min Erindring,
 „er det et Under, hvis jeg, Kjærlighedens og Sandhedens evige Kilde, med dyb
 „Smerte skuer dennes klare Straaler fordunkles, dens rene Strømme standses eller ved
 „Lidenkabens Storme bringes ud over deres Leje! hvergang et fromt, gudhengivent
 „Sind forgiftes af Frygt og Angst for Dvertrædelse af de Bud der aldrig kom over
 „mine Læber; hvergang i en svagt tænkende Hjerne Dvertroens Spire nedlægges, hver-
 „gang Hjertets naturlige Jøelser kvæles i Fanatismens vildtffkummende Vover. Held
 „mig, og Held Danmark, at der kun gives saa Hjerter hvor mine Jøelser ikke
 „finde Gjenklang, kun hist og her en enkelt Braa hvor jeg ikke er vis paa, naar
 „jeg kommer med disse, at finde en ligesaa kjærlig Modtagelse som her. Og Du,
 „Urtling af den Konge hvis Skjoldmærke: „Guds frygt styrker Rigerne“, staaer præget
 „i Dit Hjerte saa fast, som i mangt et Minde fra hans kraftige Ord; Du hvem
 „den Almægtige skjenkede til Ledfagelse paa Livets Bane, til at dele Thronens Glands,
 „at lette dens Byrder, en Gemalinde der i Danmarks Hjerter har vundet en Plads
 „ej mindre end den hun i sit eget Hjerte vil anvise mig, — Du vil sørge for, at
 „min Lære i disse Haller meddeles Musernes Sønnen ren og ubesmittet, at den blandt
 „Folket kan udbredes ved disse, som, gjennemtrængte af min Kjærlighed med al dennes
 „milde forsonende Varme, mægte at bringe Fred i det sorgende Hjerte, i det anger-
 „fulde Bryst. Vel kommer jeg sidst; men mit Haab vil ikke blive skuffet; ethvert
 „Forsøg paa atter at indhulle mig i det Elør hvori jeg saa tidt i Uvidenhedens Aar-
 „hundreder var nærved at kvæles, vil strande paa Din Visdom, paa Din i Viden-
 „skabernes Flamme luttrede Aand. Og mine Gaver! ingen større kunne bydes Eder;
 „det var Glæder trindt omkring, det var Tilfredshed i Hjertet, det var en mægtig
 „Støtte for Thronen og et hæderligt Eftermøle blandt Jordens Slægter, som hidtil
 „blev Eder lovet; — min Gave er ej forgængelig som disse; hinsides Graven, der
 „ville I møde mig, som I aldrig hørnede svigtede, der vil jeg ledsage Eder til de
 „Saliges Boliger!“

„Der hvorfra jeg er nedstegen for ogsaa her at bringe Eder min Velkomst,“
 saa lod en Stemme hist henne i den aabnede Dør, og fremad skred med ventligt Blik
 til Højre og Venstre Danmarks fjerde Christian, saaledes som vi saa ofte saae ham
 fremmanet af den skabende Pensel, saaledes som vi fra tidligste Ungdom dannede os
 et Billede af den drabelige Kæmpe paa de skummende Bøver, af den retfærdige Dom-
 mer i Hjemmet og paa Thinget; — Tilfredshed malede sig i hans Ansigt, da han
 steg op af Trinene til Kongesædet, da han lagde sin Haand paa den Vællings Jæse
 hvis Stræben efter at ligne ham ikke skulde blive forjævet, hvis lange Regjering ikke
 skulde blive saa stormfuld som hans. „Andre Dig ikke over“, saa talte han, „at jeg
 „ogsaa møder Dig i denne Sal, at jeg ogsaa her gjentager den faderlige Velsignelse,
 „som jeg i min gamle Kirke, da Kronen prydede Dit Hoved, lod nedglide over Din
 „Jæse. Staaer ikke Mindet om min Kjærlighed til den danske Student endnu efter
 „Aarhundreders Forløb fast og urokket paa de gamle Mure? fornyses det ikke hvert
 „Aar i de unge Hjertes? Og have ikke de danske Studenter hædret mit Minde og
 „alle dem af mine Forgængere og Efterfølgere som virkede for dem og for Viden-
 „skaben? have de ikke hædret det ved Bog og Pen, ved Ordets Snille og Sværdets
 „Kraft? hædret det ved ubrødelig Trofast, usvækket Hengivenhed? — Den Almægtige har
 „ladet mig skue dybt i deres Hjertes, saaledes som i Dit. Mit Blik er trængt ind i
 „deres Tankers Hjem, i deres Følelsers lønlige Boliger; — og om end det lette
 „Sind gjerne lader disse tumle sig paa Tidernes oprørte Bølger, aldrig vil den danske
 „Student svigte sin Konges Tiltro, ligesaa lidt som Danmarks Konge fortryde den
 „Lid han fæstede til Studentens oplyste Aand og redelige Hjerte. Se! der staae de,
 „de Yngre og de Eldre, besjælede af samme Iver, samme Mod til at stride for Lysets
 „og Sandhedens Alter, saavel inden som udenfor disse Mure, rede til at drage Sværd
 „for Konge og Fædreland, som i tredje og sjette Frederiks Dage; se! her staae de,
 „Diet er ufravendt fæstet paa Dig, Hjertets Bønner hævede for Dig og for hende
 „der med Dig nys modtog den guldne Krone paa sin Jæse, men der allerede i 25
 „Aar havde baaret Kjærlighedens og Beundringens uvisnelige Krands, hvori saa
 „mangen Evighedsblomst blev flettet af Barnets spæde Hænder, Moderens taknemme-
 „lige Hjerte. Og disse Bønner“, vedblev han, „vil den Almægtige høre, vil han
 „naabigen opfylde. Mit gamle Danmark skal“ —

Et højtideligt Slag fra Slotstaarnets Klokke lod for mit Øre, Synet svandt,
 atter omgav mig Nattens Mørke, men lyst og klart stod Billedet tilbage i min
 Erindring, udslettedes ej i Søvnens Arme, ej af Dagens mangfoldige Sybler; det
 er giengivet her med matte Farver, med en svag Pensel, og dog frygter jeg for ikke at
 kunne finde en Ramme der passer til Maleriet, frygter for at tilføje Andet, end min
 gjentagne Bøn om Tilgivelse fordi jeg lod dette Føster af min Phantasi finde Vej til
 disse alvorfulde Sale, og, skjønt Bønnen for Konge og Dronning, for Fædrelandet
 og Musernes Tempel, inden vi sjerne os fra disse Haller, fra andre Læber vil stige
 op til Himlens og Jordens Herre, kan jeg ikke forlade denne Talerstol uden at have
 min Tanke til hans Kjærlighed, til hans Almagt, uden at anraabe ham om sin
 Velsignelse; dette Ord indbefatter alle vore Bønner, dette være det sidste som her
 stiger over mine Læber!

Kantate.

Kor.

Velkommen, velkommen til Musernes Hjem!
 Velkommen! fra Strengene festlig udbryder,
 Velkommen! i tusinde Hjerter gjenlyder,
 Velkommen! Dig Kaberne bringe fra dem.
 Som Danmarks Konge Du i disse Haller
 For første gang hilses af Musernes Kor;
 Saa viden det toner, saa hjærtligt det kalder
 Og Alle vi lyde saa gjerne dets Ord.

Tercet.

Se! her staae vi, Dana's Søner,
 Her i Musers Helligdom,
 Og fra Hjertets Fyldte kom
 Hvert et Dnske, alle Bønner.
 Land til Land ved Vold og Rænker
 Knytted nu ej mer i Nord,
 Kun et Folk i dette boer,
 Sluttet fast med Landens Lænker.

Kor.

Kun et Folk i dette boer,
 Sluttet fast med Landens Lænker.

Den iaar ved Drefundet
 Samled med sin stærke Røst,
 Hvad den til Naturens Bryst
 Ved sin Tryllemagt har bundet.
 Og vi saae dem kaldet følge;
 Hid fra Sveas Nabosfrand,
 Hid fra Noras Klippeland
 Stevned de paa blanke Bølge.

Kor.

Hid fra Svea, Noras Land
 Stevned de paa blanke Bølge.

Og i Skjæbnens Bog stod frevet:
 Første gang de vandte hen
 Did hvor deres første Ven
 Dannerkongen nys er blevet!
 Nu de staae blandt Dana's Søner
 Her i Musers Helligdom,
 Og, som vort, fra Hjertet kom
 Deres Dnske, deres Bønner.

Kor.

Og som vort, fra Hjertet kom
 Deres Dnske, deres Bønner.

Romance.

Fjernt fra Arels travle By
 Den beskedne Kongebolig
 Skjuler sig, saa tryk og rolig,
 Bag de ranke Bøges Ly,

Univeristetets Aarbog, 1810.

Der sig dunkelt hvalte over
 Kildens Væld og Naens Bover,
 Hvor en spraglet Blomsterfeng
 Bugges paa den grønne Eng.

I en Hølig Morgenstund
 Gandt Majsolens Blik derude
 Aarle Vej til Slottets Rude
 Gjennem tatte Bøgelund,
 Mødte havet mod det Høje
 Christjans og Amalias Dje,
 Saae, at Taaren deri kom
 Dybt fra Barmens Helligdom.

Hjertets Tak og Hjertets Bøn
 Saae den deri sig forene;
 Thi endnu i Myrthens Grene
 Rosen blomstred lige Fjøn,
 Og om kongelige Linder
 Den imellem disse binder
 Af det blanke Sølv en Krands,
 Laaner den sin Straaleglænds.

Kvartet.

Der hvor fjerde Christians Minde
 Hæver sig i Mur og Linde,
 Sekelgammel, stærk som han,
 Kronen under Templets Buer
 Vidt fra Kongeparret luer
 Over Mark og Skov og Strand.

Der med Guldet sig forene
 End saamange Gædskene
 Fra den svundne Kongeslægt;
 Fæstet nu om Christians Læse,
 Hver en ny imellem disse
 Give Kronen Glæds og Vægt!

Og hvergang dens Byrder tynge,
 Deromkring Amalia slynge
 Kjærlighedens rige Flor!
 Og om Sekler Begges Minde,
 Som Du selv i Dag herinde,
 Hilses af et Jubelfor!

Kor.

Sjelden kun finner paa Kronen
 Hymens den sølberne Glæds;
 Sjeldnere knytted til Thronen
 Musernes evige Krands;
 Hil hver en Fyrste som fatter,
 Hvad den paa Grenene bær,
 Hil Dig! vor Christian! Du fatter
 Blomsternes Skjønhed og Værd.

Dig vi den herligste række,
 Muserne lønne Din Tid,
 Og — deres Riger sig strække
 Ud over Rum, over Tid.

Før den theologiske Promotion.

Kvartet.

Helligt i Hjertet
 Og hjærtligt fra Læben
 Ordet gjentyde
 Af Guddommen sendt!
 Klart ved vor Gransken
 Og vidt ved vor Stræben,
 Rent som vi fik det,
 Saa blive det kjendt!

Før den juridiske Promotion.

Retfærd i Hjertet,
 Og Mildhed paa Læben,
 Frihed, omslynget
 Af Lovens Bænd,
 I disse Haller
 Opflamme vor Stræben,
 Lebe og styrke
 I Tiden vor Aand!

Før den medicinske Promotion.

Hjert maa stærkes
 Og Haanden maa øves,
 Skal mod Døds-Englen
 I Kamp vi bestaae!
 Hjertet saa lidet
 Som Aanden maa støves;
 Lindring og Frelse
 Fra begge udgaae!

Før den filosofiske Promotion.

Færdes kun Aanden
 I Tankernes Rige,
 Eller bag Grændsen
 Hvor Sandserne naae,
 Sandhedens Kilde!
 Fra dig den ej vige!
 Af dine Straaler
 Kun Lyset fremgaae!

Efter Promotionerne.

Løftet er givet,
 Og højt for dem Alle
 Tonerne hæve
 Til Himlen vor Bøn;
 Krandsen er vundet,
 I Musernes Halle
 Søge og finde
 De Hæder og Løn!

Slutnings-Kor.

Farvel! Farvel! fra disse Haller
 Med Jubel selv gjentone kan;
 Thi ene ej naar Musen kalder,
 Du lyder den, vor Christian!
 I Kunstens Hjem, i Dine Sale,
 Du fører den til Daad og Tale.

Og, selv som Diademets Smykker
 Den Krands vi bringe, har Du hjært;
 Hvor end paa Danmarks Feld Du bygger,
 Din Aand, Dit Hjerte er os nært!
 Farvel vor Læbe trygt Dig byder;
 Du ej Din Pagt med Musen bryder!*)

III. Kongens Fødselsdagsfest.

I Fæsttalen, som holdtes paa Dansk af Rektor Etatsraad Bang**), afhandlede denne det Thema: Kan Udfaldet af Statens og Menneskets Sygdomme forudsiges efter de samme Grundsætninger? hvilket den aandrige Forfatter udførte med det ham særegne poetiske Talent, hvorpaa den nylig meddelte Tale har afgivet en interessant Prove. Rektor uddelte tillige de tre vundne Prismedallier til de nedenfor anførte Forfattere til de kronede Afhandlinger.

*) Saa vel Fæsttalen, Kantaten og Promotionstalerne paa Dansk, som alle de Promoveredes Levnetsløb ere udgivne under Titel: „Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fæst osv.“ 55 S. fol

**) Ligeledes udgivet i Tryk. 16 S. 8vo.

En Kantate af Professor, Ridder Zeiberg, med Musik af Professor, Ridder Veyse, udfortes før og efter Talen af Studerende.

Til Festen var indbudt ved et dansk Program af Talens Forfatter: det Kongelige Frederiks-Hospital i Kjøbenhavn, en Skizze af O. L. Bang, indeholdende en historisk-statistisk-økonomisk Beskrivelse over denne vigtige Anstalt (68 S. 4to); hvortil vare føjede, som sædvanligt, dels Bedømmelserne over de 5 indkomne Afhandlinger over Prisopgaverne fra forrige Aar, af hvilke 3 var tilkjendt Præmie, 2 Accessit, dels de for 1840—41 udsatte Prisopgaver.

De første lode saaledes:

1. Den juridiske Afhandling: *Quæstionem iuridicam superiore anno propositam: "varii modi quibus et ex nostris et ex præcipuis exteris legibus provocatio adversus sententias iudicum fieri potest, exponantur, conferantur et examini subjiciantur."* tantummodo unus tractavit, qui commentationem nobis obtulit hoc symbolo notatam: "*Iudex semel gravaus semper gravare præsumitur (l. 6 Cod. de appellatione).*" *Quamquam autor nimis minute singula quæque, neque ea tamen semper sine erroribus et incûria quadam, consecratus est, atque adeo interdum deflexit ad ea quærenda quæ ad rem ipsam nihil pertinent, quum ab altera parte in quibusdam rebus gravioribus quæstio accuratior et subtilior desideretur, quo accedit, ut nihil omnino iudicaverit de libris doctorum virorum circa rem illam conscriptis, tamen autor naturam diversorum generum provocationis tam bene perceptam habet, similitudines et dissimilitudines eorum tam dilucide explicavit, in iisque æstimandis rationem, quam de idonea eorum conformatione sibi instituerat, tam constanter persecutus est, ut commentationem eius præmio dignam iudicemus.*

Dat. in consessu facultatis iuridicæ d. 14. Septbr. 1840.

M. H. Bornemann. J. E. Larsen. A. V. Scheel. F. C. Bornemann.

2. Den medicinske Afhandling: *Quæstio medicis superiore anno proposita: "exponere progressus quos per hoc seculum fecit doctrina de morbis hystericis."* modo unum ad scribendum excitavit. Commentatio, cui hæc Baglivi sententia inscripta est: "*Medicina non ingenii humani partus est, sed temporis filia*", tantæ in colligendo diligentia tamque sani iudicii documenta præbet, ut, quæ autori vitio verti possunt, experientia potius quam studiorum paucitati adscribi possint. Autorem igitur præmio dignum iudicamus.

In consessu facultatis medicæ d. 15. Septbr. 1840.

O. L. Bang. Eschricht.

3. Afhandlingen i orientalsk Philologi: *Themate academico in Philologia orientali anno superiore proposito postulatum erat, ut disputaretur de vi et significato prophetæ hebraici, et de discrimine quod intercesserit inter prophetam et sacerdotem. Una nobis de eo oblata est commentatio, verbis Paulinis inscripta: κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται.* Eius autor varias ad rem pertinentes quæstiones, de prophetarum hebraicorum indole, vivendi ratione, orationibus, aliasque, succincte tractavit suamque de iis sententiam proposuit. Quibus de rebus licet plerumque recte statuere iudicandus sit, nimia tamen

brevitate et leviore probandi genere usus est, neque ipsos fontes satis diligenter exploravit nec doctæ interpretationis apparatus satis usurpavit, diversasve aliorum sententias examinavit; quare neque ipse rem ea ratione quæ sufficere videri possit tractasse, neque ad illa quæ ab aliis iam disputata erant aliquid addidisse, dici potest. Præmium igitur ei adjudicare non possumus; verum ad id tamen, quum rerum scientia et perspicuitate commendet se commentatio, accessisse censendus est.

Havniæ d. 16. Septbr. 1810.

M. H. Hohlenberg.

C. T. Engelstoft.

4. De æsthetiske Afhandlinger: Tvende Afhandlinger ere indsendte over den æsthetiske Prisopgave: „At udvikle det Poetiske i nogle af den nyere Tids berømteste Billedhuggerværker“. Den største af disse Afhandlinger, med Motto: „Jkkun den store Kunstner blev det givet, at fatte Skjønhed ren i dyben Aand“, finde vi værdig til at lønnes med Universitetets Hædersmedaille. Den udmærker sig saavel ved fortrolig Kundskab til gode æsthetiske Skrifter, som ved Selvstændighed, Aand, Smag og Selvtænkfømhed, foredraget i et godt Sprog og med sand Indsigt i Poesien og de skjøne Kunstes Væsen. En anden mindre Afhandling, med Motto: „Ernst ist das Leben, heiter ist die Kunst“, har mere fragmentarisk behandlet Gjenstanden, men fortjener dog Accessit, da den vidner om Kundskab og Smag.

A. Ohlenschläger.

S. C. Sibbern.

Ved Aabningen af de medfølgende, Forfatternes Navne indeholdende, forseglede Sedler i Konsistorium befandtes de belønnede Forfattere at være: til den juridiske Afhandling: Kand. Juris Peter Christian Nowel Buch, til den medicinske: Kand. Med. & Kirurg. Søren Christian Ørsted, til den med Præmien belønnede æsthetiske: Stud. Philos. Christian Knud Frederik Molbech, til Afhandlingen i orientalsk Philologi (som erholdt Accessit): Kand. Theol. Ludvig Helveg. Forfatteren til den æsthetiske Afhandling som Accessit tilkjendtes, befandtes ikke at være akademisk Borger, og kunde derfor ikke nævnes.

Prisopgaver for 1810—41.

(Angaaende den forandrede Indleverings-Termin se ovenfor S. 22 f)

I Theologien: Instituta ingenii Georgii Calixti eiusque theologiæ exploratione, ostendatur, quibusnam studiis et placitis, tunc acriter impugnat, ille ævo suo superior de literis et ecclesia bene promeruisse hodie vulgo agnoscat.

I Lovkyndigheden: Quænam secundum finem legislationis poenalis statuendæ sunt iuris universalis regulæ de continuatione et de iteratione delictorum, et quomodo in iure patrio quum Codicis Christianei tum sequentium constitutionum usque ad præsens tempus considerata sunt hæc duo momenta imputationis?

I Medicinen: Quæ in anatomia oculi animalium vertebratorum his proximis sex annis inventa sunt, exponantur, et eorum in physiologia oculi dignitas, quantum fieri poterit, explicetur.

I Historien: Exposito, ad quos fines imperium suum in Estonia Dan paulatim extenderint, monumentorum historicorum ope ostendatur, quem hæc provincia, tam civili quam ecclesiastica ratione, cum regno Daniæ nexum habuerit.

I Philologien: Quærat, quantum fidei et autoritatis Appiano tribuendum sit in rebus Romanis exponendis.

I den orientalske Philologi: Quæritur descriptio historico-geographica urbis Hierosolymitanæ, a tempore inde Davidis regis usque ad destructionem urbis per Romanos perducta.

I Philosophien: Poëseos et philosophiæ inter se ratio disquiratur et illustretur.

I Æsthetiken: Har Smag og Sands for Poesi i Frankrig i de senere Tider gjort Frem- eller Tilbagefærd? og hvilken er Aarsagen?

I Mathematiken: Functiones simpliciores a mathematicis bene definitæ quum ad varia genera vulgo referantur, accuratæ autem demonstrationes hac in re non semper fuerint adhibitæ, quæritur, quousque relationes mutuæ finita forma expressæ inter functiones illas adesse iure negentur.

I Experimentalphysiken: Doctrina recentioribus temporibus exposita de salibus, tanquam coniunctione unius elementi cum materia composita factis, quatenus præstat sententiæ hucusque receptæ?

I Naturhistorien: Quæstioni de vi soli in plantas recentiore tempore maius pondus accessit, ad eamque solvendam plures Botanici, maxime Ungerus, subsidii aliquid paraverunt, quum diligenter in stationem plantarum sic inquirerent, ut soli naturæ ratio haberetur. Prodesse poterit ad rem declarandam, si similis exploratio in nostra patria instituta fuerit. Itaque desideratur expositio propriis observationibus nixa, eius rationis quæ in imperio Danico inter plantas et soli ingenium et naturam intercedat.

IV. Fæsten til Grindring om Reformationens Indførelse i Fædrelandet og i Anledning af Rectoratets Omkiftning.

Festprogrammet, forfattet af Professor Justitsraad Molbech — med allerhøjeste Tilladelse, hvorom se oven S. 32, paa Dansk — indeholdt Bidrag til en Historie og Sprogskildring af de danske Bibeloversættelser fra det 16de Aarhundrede, særdeles Christian III's Bibel af 1550, 137 S. 4to. Hertil sluttede sig paa en Maade Fæstitalen, der holdtes paa Latin af Programmets Forfatter. Næst at udhæve de klassiske, navnlig den latinske Sprogs store Fortrin, dets historiske Betydning, dets grammatiske Fuldkommenheder, dets Indflydelse paa de nyere Sprogs Dannelse og paa deres fortsatte Uddannelse endnu i vore Dage, den store Vigtighed af at bevare det som humanistisk Dannelsesmiddel i vore Skoler, og at holde det højt i Ære, navnlig ogsaa ved at benytte det til Taler i festlige Anledninger, omhandlede Taleren de store Fortjenester som Luther, selv en Kjender og Under af de klassiske Studier og især af det latinske Sprog, havde erhvervet ved sin tykke Bibeloversættelse. For ham havde vel existeret tvende saadanne Oversættelser af den hele Bibel,

forfattede hver i sin Dialekt, men ingen af dem enten i det Djiemed at de skulde, eller paa en saadan Maade at de kunde, læses af Folket; de vare kun at ansee som et Hjelpemiddel for Gejstligheden og Munkene til at bøde paa deres Ukyndighed i de lærde Sprog og hjælpe dem til at forstaae den almindelige latinske Oversættelse (Vulgata). Ved sin Oversættelse, hvorpaa han arbejdede i 17 Aar, havde Luther store Vanskeligheder at bekæmpe ved Sprogets overordentlig raa og udannede Tilstand, hvorved han selv maatte saa at sige skabe et nyt Sprog. Dette lykkedes ham i den Grad, at hans Oversættelse ej alene kunde læses og blev læst af den hele Nation, uden Hensyn til de forskjellige Dialekter, men at den endnu, efter over tre hundrede Aars Forløb, kan læses uden Vanskelighed eller Anstød. Luther har paa engang ved sin Oversættelse leveret en Folkelæsning, og mere end nogen anden tidligere Forfatter beriget, uddannet og forbedret det tyske Sprog, tvende Fortjenester der sjelden findes forenede. Han kan derfor med Sandhed siges ved dette Værk at have indlagt sig lige saa stor Fortjeneste af det tyske Sprogs Forbedring, som ved Reformationsværket af Religionens. De velsignelsesrige Frugter som den lutheriske Bibeloversættelse, i det lange Tidsrum den blev benyttet, har baaret ved at bringe Religionens Sandheder ud blandt Folket, bør naturligvis føres dens indre Fortrinlighed tilgode. Ogsaa for os Danske har Luthers her omhandlede Fortjeneste den største Betydning, da den Lutheriske Bibeloversættelse saare viseligen blev lagt til Grund for den første danske Bibeloversættelse (af 1550), og saaledes har faaet en væsentlig Indflydelse ogsaa paa det danske Sprogs Uddannelse, ligesom paa Folkets moralske Tilstand. — Efterat Talen var tilende, besleg den fratrædende Rector, Etatsraad Bang, Kathedret, meddelte Udsaldet af den nylig afholdte Examen Artium, hvorved de ovennævnte tvende Studerende tilbeltes den dem tilkendte encomium publicum (se ovenfor S. 107), proklamerede Kand. Philos. S. T. N. Drejer, der havde disputeret efter den sidste foretagne Promotion, som Magister Artium, saavel som de fire Fakulteters Dekani for det næste Aar, samt endelig sin Eftermand i Rektoratet, Professor i Phisiken Konferentsraad S. C. Ørsted, Kommandor af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

Før og efter Talerne udførtes Sang af de Studerende.

De 4 Dekani for 1841 ere:

- i det theologiske Fakultet Professor Zohlenberg,
- i det juridiske — Professor Scheel,
- i det medicinske — Etatsraad Bang,
- i det filosofiske — Professor Sibbern.

Endnu maa omtales en Fest, som kun forsaavidt vedkommer Universitetet, som den tildels fejredes i dettes Lokale, nemlig Festen i Anledning af Bogtrykkerkunstens 400-aarige Jubilæum. Den holdtes den 24de Juni i Solennitetssalen, hvor, efter Ufflyngelsen af en af Studerende og det kongelige Kapel udført Kantate, holdtes en dansk Tale af Professor Clausen. Hans kongl. Højhed Kronprindsen deltog i Festen. Efter Ufflyngelsen af den sidste Del af Kantaten, begav Forsamlingen sig over i Konfistoriums

Forsamlingsværelse, hvor endel mærkelige typografiske Arbejder vare udstillede, deriblandt Exemplarer af de ældste i Danmark trykte Bøger. Festen fortsattes og endtes ved et Festsmaaltid paa Skydebanen.

Endelig tilføjes, at de skandinaviske Naturforskeres Sammenkomster, der første Gang fandt Sted i Kjøbenhavn i Begyndelsen af Juli d. A., holdt sine almindelige og Sektionsmøder i Universitetets Solennitetsaal og Auditorier.